Magdalena Krępa*
Pustków

NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ ZAKŁAD PIELĘGNACYJNO- OPIEKUŃCZY PUSTKÓW

1. Historia Pustkowa

Pustków to nieduża, historyczna, ale spokojna i piękna miejscowość położona w województwie podkarpackim, w powiecie dębickim, w gminie Dębica. Pustków położony jest na prawym brzegu rzeki Wisłoki na granicy Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego. Przez Pustków przechodzi również droga krajowa Dębica-Tarnobrzeg-Warszawa. Obecnie liczy około 3 800 mieszkańców i jest jedną z większych miejscowości w powiecie dębickim. Znaczna część ludności zajmuje się rolnictwem, choć większość pracuje również w okolicznych zakładach pracy. Początki miejscowości sięgają XII–XIII wieku. Na terenie dzisiejszego Pustkowa, istniała wówczas osada Czerwone Jabłuszko, która została spalona podczas najazdów tatarskich. Osadę odbudowano nadając jej nową nazwę Pustków. Niestety w ciągu wieków ziemia ta była kilkakrotnie pustoszona przez Tatarów, Węgrów, Litwinów, Rusinów i Szwedów.

W czasie I wojny światowej, Pustków został w dużej mierze zniszczony, co pogłębiło istniejące wcześniej bezrobocie i biedę. Paradoksalnie tym zniszczeniom sprzyjała linia kolejowa, która była osią transportową wojska i sprzętu w kierunku Krakowa, ale także w kierunku Rzeszowa i dalej na wschód w kierunku największej twierdzy w tej części Europy – twierdzy Przemyśl. W 1922 roku rozparcelowano istniejący tu majątek hrabiego Romera, a chłopom sprzedano działki. Poważny i bardzo prężny rozwój miejscowości rozpoczął się w latach trzydziestych

* LEK. MED. MAGDALENA KRĘPA – wiceprezes NZOZ ZPO Pustków Sp. z o.o. oraz kierownik NZOZ Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego Pustków w Pustkowie. Absolwentka Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie. Lekarz neurologii oraz specjalista chorób zakaźnych. Ukończyła studia podyplomowe z geriatry i opieki długoterminowej w CMKP UJ.

XX wieku, kiedy to w ramach budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego rozpoczęto budowę zakładów przemysłowych na terenie Pustkowa. W pobliskim Mielcu zaczęto budować Państwowe Zakłady Lotnicze.

W 1937 roku w Pustkowie w lesie otaczającym wieś miała powstać fabryka tworzyw sztucznych o nazwie „Lignoza”. Ponieważ brakowało w okolicy fachowców zaczęto zatrudniać liczne firmy budowlane. W nowo wybudowanej fabryce produkowano tworzywa sztuczne i amunicję. Dla potrzeb pracujących tam robotników wybudowano bloki mieszkalne, co sprawiło, że ta część wsi w większym stopniu zaczęła przypominać miasto. Tak powstało Pustków-Osiedle. Można było spotkać tam pierwsze rowery, a pracownicy posiadali nawet motocykle. Ludziom tam zatrudnionym zaczęło się lepiej powodzić. Prawie w każdą niedzielę były organizowane festyny i zabawy na wolnym powietrzu, co pamiętają jeszcze dobrze najstarsi mieszkańcy. Wokół zakładu powstało wiele sklepów dobrze zaopatrzonych z różnymi artykułami. Powoli zmieniał się charakter mieszkańców z rolniczego w robotniczo-rzemieślniczy.

W czasie II wojny światowej Pustków był kilkakrotnie bombardowany już w pierwszych dniach września 1939 roku. Niemcy chcieli zniszczyć połączenie kolejowe, ale też sparaliżować produkcję zakładów chemicznych. W czasie II wojny światowej Pustków-Osiedle znajdował się w obrębie wielkiego poligonu SS Truppen-Übungsplatz Dębica. Obóz Truppenübungsplatz Heidelager Pustków znajdował się w obrębie wielkiego poligonu SS-Truppenübungsplatz Dębica, na którym testowano tzw. „broń odwetową” V-1 i V-2. To właśnie w niedalekiej Bliźnie dokonywano prób broni rakietowej. Tutaj też wielokrotnie przebywał główny konstruktor broni rakietowej Werner von Braun – późniejszy twórca wielu rakiet, który po wojnie pracował dla Amerykanów. Początkowo obóz utworzono obok stacji kolejowej Kochanówka Pustków dla robotników potrzebnych przy budowie instalacji poligonowych, których pozyskano spośród okolicznej ludności pochodzenia żydowskiego oraz przywiezionych jeńców belgijskich. Od lata 1940 roku do budowy obozu dowożono (później zakwaterowano w obozie na stałe) Żydów m.in. z Dębicy, Mielca, Ropczyc i Sędziszowa. W październiku 1940 obóz założono u podnóża Królowej Góry. W pierwszym okresie znajdowało się w obozie około 800 więźniów, w późniejszym okresie (1941) 2, 5 tysiąca, a okresowo nawet ponad 4 tysiące. Teren poligonu niemieckiego w Pustkowie był silnie umocniony i w bitwie, która tu się rozegrała pomiędzy 20 a 22 sierpnia 1944 roku, poległo około tysiąca żołnierzy radzieckich. Pochowano ich na utworzonym tu cmentarzu wojskowym, zlokalizowanym nieopodal znajdujących się w Pustkowie zakładów tworzyw sztucznych. Na terenie dawnego obozu w Pustkowie wybudowano w 1964 roku pomnik poświęcony jego ofiarom. Ocenia się, że w czasie istnienia poligonu

w utworzonym tu obozie Pustków zginęło i zostało zamordowanych około 15 000 więźniów: 7 000 Żydów, 5 000 jeńców radzieckich, 3 000 Polaków.

Po wojnie istniejące zakłady w miarę szybko wznowiły produkcję. Powstawały też nowe zakłady. Przez wiele lat okoliczna młodzież kształciła się w technikum chemicznym w Pustkowie. W roku 2000 Pustków-Osiedle oddzielił się od Pustkowa stając się osobną miejscowością.

W klimat miejscowości wpisuje się coraz mocniej Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, w którym schronienie i opiekę na najwyższym poziomie znalazło prawie 60 pensjonariuszy. Są to osoby samotne, starsze a także przewlekle chore. Cały czas trwa rozbudowa i modernizacja istniejącego obiektu, aby poziom i standard świadczonych usług medycznych był jak najlepszy.

2. Historia NZOZ ZPO Pustków

Właścicielem Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej jest NZOZ ZPO Pustków Sp. z o.o., która rozpoczęła działalność w lipcu 2005 roku. W tym samym roku po wydzierżawieniu od gminy Dębica budynku po byłej szkole i przedszkolu rozpoczęto remont i adaptację do celów świadczenia całodobowej opieki nad osobami przewlekle chorymi. W pierwszym etapie remont obejmował wykonanie nowych tynków, instalacji, podłóg, łazienek i przygotowanie części rehabilitacyjnej i gabinetów zabiegowych. Równocześnie prowadzone były negocjacje z Narodowym Funduszem Zdrowia – Oddział w Rzeszowie w celu zakontraktowania przygotowanych miejsc. Remont i adaptacja zostały zakończone w grudniu 2006 roku i w tym też miesiącu po dokonaniu stosownych odbiorów i wpisaniu placówki do rejestru zakładów opieki zdrowotnej – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy Pustków Sp. z o.o. w Urzędzie Wojewódzkim został oddany do użytkowania. Negocjacje z Narodowym Funduszem Zdrowia zakończyły się podpisaniem kontraktu na opiekę długoterminową i 13 stycznia 2007 roku po poświęceniu budynku przyjęto pierwszych pacjentów. Po tym okresie prowadzono systematycznie doposażanie placówki i realizowano głównie powierzone w kontrakcie zadania.

Ponieważ była to pierwsza tego typu placówka w gminie Dębica (a ze względu na bardzo dobrą opinię wśród pacjentów i ich rodzin przyjmowano pacjentów nie tylko z gminy Dębica, województwa podkarpackiego, ale również z innych regionów Polski) bardzo szybko okazało się, że coraz bardziej wydłuża się czas oczekiwania pacjentów na pobyt w tej placówce. Mając na uwadze dobro pacjentów, jak również potrzebę dalszego remontu i modernizacji budynku, podjęto decyzję

o rozbudowie placówki. W 2009 roku w wyniku przetargu spółka kupiła dotychczas dzierżawioną nieruchomość.

3. Rozbudowa ośrodka

W 2009 roku spółka w celu podniesienia konkurencji na rynku postawiła na podniesienie standardów poprzez jakość i rozszerzenie oferowanych usług w tym celu został opracowany projekt pod nazwą „Wdrożenie nowych technologii świadczenia usług w NZOZ Pustków” – poprzez rozbudowę i doposażanie zakładu w innowacyjny sprzęt. Uzyskano opinię o innowacyjności projektu wydanej przez wydział Medyczny Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz opinię dokonaną przez Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa przewlekle chorych i niepełnosprawnych, iż jest to „nowa technologia, która dotychczas nie była w Polsce stosowana w długotrwałych procesach pielęgnacyjnych i usprawniających”. Zakres projektu wpisywał się w Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007–2013 oś priorytetowa nr I: Konkurencyjna i Innowacyjna Gospodarka działanie 1.1. Wsparcie kapitałowe Przedsiębiorczości Schemat B – „Bezpośrednie dotacje inwestycyjne” spółka złożyła wniosek o dofinansowanie projektu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego. Wniosek uzyskał pozytywną ocenę formalną i merytoryczną i w grudniu 2010 roku decyzją Zarządu Województwa Podkarpackiego został zatwierdzony do realizacji. Całkowita wartość dofinansowania 3 140 800,00 zł, w tym dofinansowanie z EFRR 2 669 680,00 zł. Całkowita wartość projektu 6 018 196,00 zł. W 2010 roku spółka po uzyskaniu potrzebnych opinii i decyzji do realizacji projektu zleciła wykonanie projektu budowlanego rozbudowy, nadbudowy i przebudowy istniejącego budynku.

Obecnie zakończono remont, rozbudowę i nadbudowę istniejącego budynku oraz uzyskano pozwolenie na użytkowanie budynku w całości. NZOZ ZPO Pustków mieści się w nowoczesnym obiekcie o łącznej powierzchni użytkowej 2006 m². Cały obiekt dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością – windy, podjazdy, barierki. Po modernizacji budynek został wyposażony w nowoczesne pompy ciepła, które zarówno klimatyzują pomieszczenia, wentylują, jak również dostarczają ciepło. Do dyspozycji pacjentów są sale od 1 do 5 osobowych. Większość sal posiada własne łazienki. Ośrodek dysponuje bogatą bazą lokalową, zapewniającą leczenie, rehabilitację i usprawnianie: sale chorych, gabinet lekarski, gabinety zabiegowe, dyżurki pielęgniarstwa, gabinet psychologiczny, logopedyczny, gabinet terapii zajęciowej. Po rozbudowie ośrodek dysponuje nowoczesnym zapleczem rehabilitacyjnym z częścią do kinezyterapii z torem do nauki chodzenia,

rotorami, drabinkami, pionizatorami oraz częścią do fizykoterapii z laseroterapią, jonoforezą, magnetostymulacją i prądami interferencyjnymi, basenem rehabilitacyjnym oraz grota solną, łózkami masującymi, które wykorzystują naturalne właściwości lecznicze kamieni szlachetnych.

4. Troska o pacjentów

NZOZ ZPO Pustków przeznaczony jest dla pacjentów z ukończonym procesem terapeutycznym i leczniczym a wymagających dalszej kontynuacji leczenia, rehabilitacji oraz specjalistycznej opieki. Większość pacjentów stanowią chorzy ze schorzeniami układu ruchu, chorobami otępiennymi, chorobami układu krążenia i oddychania. Dzięki współfinansowaniu pacjenta w naszym ośrodku przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz samego chorego jesteśmy w stanie zapewnić choremu specjalistyczną opiekę lekarską, pielęgniarскую, logopedyczną, rehabilitację, terapię zajęciową. Ośrodek posiada kontrakt z NFZ, ale również przyjmowani są pacjenci na pobyty całkowicie finansowane przez chorego i jego rodzinę.

Dzięki wykwalifikowanemu i oddanemu choremu personelowi w zakładzie panuje ciepła, rodzinna atmosfera sprzyjająca pacjentowi. Każdy pacjent i jego rodzina traktowany jest indywidualnie, tak, aby czuł, że w ciężkiej chorobie, nieubłagalnie płynącym czasie nie jest sam, aby doświadczał obecności, ciepła i wsparcia drugiej osoby.

Prowadzona w zakładzie jest rehabilitacja lecznicza, usprawnianie oraz zajęcia w basenie. Rehabilitacja medyczna obejmuje szeroki zakres zabiegów i ćwiczeń realizowanych według zaleceń, dostosowanych do indywidualnych potrzeb, stanu zdrowia i rodzaju schorzenia. Chorzy są w stałym kontakcie z psychologiem i logopedą, którzy udzielają porad i prowadzą terapię specjalistyczną.

Ośrodek zapewnia pacjentom: zakwaterowanie, wyżywienie, utrzymanie czystości, rehabilitację, terapię zajęciową, zajęcia z logopedą oraz opiekę duszpasterską. 1. Opiekę lekarską sprawują specjaliści w dziedzinie: chorób wewnętrznych, medycyny rodzinnej, medycyny ratunkowej, anestezjologii i intensywnej terapii, chorób zakaźnych, psychiatrii, neurologii. 2. Opiekę pielęgniarскую w tym specjalistę w dziedzinie: opieki długoterminowej, anestezjologii i intensywnej opieki, specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego, specjalista pielęgniarstwa zachowawczego. 3. Rehabilitanci. 4. Logopeda. 5. Psycholog. 6. Ksiądz. 7. Opiekunki. 8. Terapeuta zajęciowy.

W NZOZ ZPO Pustków panuje ciepła, rodzinna atmosfera sprzyjająca i pozytywnie wpływająca na stan psychiczny i duchowy pacjentów. Chorzy chętnie uczestniczą w terapii zajęciowej. Prowadzona jest także rehabilitacja oraz zajęcia

w basenie, podczas pobytu pacjenci mogą korzystać z sesji leczniczych w grocie solnej. Każdy pacjent ma prowadzoną rehabilitację według indywidualnego programu usprawniania dostosowaną do stanu zdrowia i rodzaju schorzenia. Pacjenci są w stałym kontakcie z psychologiem i logopedą, którzy dokonują diagnoz i udzielają porad.

W ciągu roku dla chorych i ich rodzin organizowane są spotkania integracyjne: grille, śpiewanie kolęd, opłatek, wigilia, spotkania z młodzieżą i dziećmi, występy artystyczne. Chorzy są pod stałą opieką duszpasterską księży z parafii pod wezwaniem św. Stanisława Biskupa w Pustkowie. Co tydzień i w każde święto odprawiają mszę świętą, spowiadają oraz udzielają komunii świętej, sakramentu namaszczenia chorych, uczestniczą we wszystkich ważniejszych wydarzeniach Zakładu i Ośrodka oraz są do stałej dyspozycji dla pacjentów i ich rodzin.

NZOZ ZPO Pustków zapewnia warunki do realizacji potrzeb bytowych, opiekuńczych, leczniczych w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb mieszkańców: leczenie farmakologiczne, badania, wyżywienie, w tym leczenie mieszankami przemysłowymi, pompami żywieniowymi, ustalanie indywidualnych diet, profilaktykę przeciwoleżynową i leczenie ran, specjalistyczną pielęgnację, wykwalifikowaną opiekę pielęgniarską, rehabilitację, terapię zajęciową, opiekę duszpasterską.

Od 2009 roku NZOZ ZPO Pustków posiada certyfikat ISO 9001 w systemie zarządzania. Od wielu lat do pomocy w tutejszym ośrodku zgłaszają się studenci pielęgniarstwa, rehabilitacji, terapii zajęciowej w ramach wolontariatu w okresie wakacji w celu pracy, pomocy osobom starszym, zniedołężniałym jak również w celu zdobyciu doświadczenia.